

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет економіки і підприємництва
Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми

 Бурляй А.П.
« 31 » 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальна економіка та людський розвиток»

Освітній рівень: другий (магістерський) вищої освіти

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

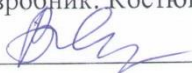
Освітня програма: Бізнес-економіка

Факультет: економіки і підприємництва

Умань - 2021

Робоча програма з навчальної дисципліни «Соціальна економіка талюдський розвиток» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 – економіка – Умань: Уманський НУС, 2021. – 24 с.

Розробник: Костюк В.С., к.е.н, доцент кафедри економіки

 Костюк В.С..

Робоча програма затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від «30» липня 2021 року № 14

Завідувач кафедри економіки

 Р.П. Мудрак

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова (Смолій Л.В.)

«31» серпня 2021 року

© УНУС, 2021 рік

© Костюк В.С., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	галузь знань: 05 – соціальні та поведінкові науки	Обов’язкова	
Модулів –1	Спеціальність: 051 – економіка		
Змістових модулів –2		Рік підготовки	
		1-й1-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 135		2-й2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		89 год.	123 год.
		Вид контролю:	
екзамен	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Соціальна економіка та людський розвиток» є обов'язковою дисципліною, яка спрямована на підготовку фахівців, які повинні знати економічну природу соціальної політики, направлену на людський розвиток, обов'язки суб'єктів економічної системи щодо соціальної відповідальності, види матеріального забезпечення та соціальних послуг тощо.

Мета вивчення дисципліни: формування у студентів фундаментальних знань про соціальні основи функціонування та розвитку економічних систем на основі теорій та концепцій, що вивчають економічні закони й параметри відтворення людини, сім'ї, групи, населення.

Завдання вивчення дисципліни:

- оволодіти основами відтворення людини, сім'ї, групи, населення;
- з'ясувати механізм дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності;
- визначити загальні риси економічної поведінки основних економічних суб'єктів та напрямів їх еволюції;
- поглибити систему знань щодо функціонування соціальної економіки і активізації людського розвитку.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсу: «Стратегія сталого розвитку», передуює вивченню освітньої компоненти «Стратегічне управління бізнесом».

Результатом вивчення дисципліни є набуття здобувачами таких **компетентностей:**

ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність працювати в команді.

ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК12. Здатність визначати та розв'язувати економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері агробізнесу в контексті сталого розвитку суспільства.

Вивчення дисципліни має забезпечити отримання здобувачами таких **програмних результатів навчання:**

ПРН6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

ПРН16. Формулювати, аналізувати та приймати ефективні рішення у сфері агробізнесу в контексті сталого розвитку суспільства

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні основи руху соціальної економіки і людського розвитку

Тема 1. Науково-методичні основи соціальної економіки і людського розвитку

Соціальна економіка: предмет і метод дослідження. Характерні риси соціальної економіки. Суб'єкти соціальної економіки. Об'єкти соціальної економіки. Еволюція соціальної економіки. Категорії і закони соціальної економіки. Методологія соціальної економіки. Функції соціальної економіки. Соціальна економіка і економічна політика. Проблеми розвитку соціальної економіки в Україні. Історичні аспекти усвідомлення проблеми людського розвитку у суспільстві. Вихідні положення до людського розвитку суспільства. Генеза людського розвитку. Сучасні загальносвітові проблеми розвитку людства. Формування людського потенціалу людини-працівника. Вплив людського розвитку на суспільство. Людський розвиток в аграрній сфері. Людський розвиток і кризові явища в економіці.

Тема 2. Світовий вимір динаміки людського розвитку

Соціалізаційні зрушення у вимірі людського капіталу. Концептуальні підходи до визначення людського розвитку ПРООН. Показники людського розвитку. Національний вимір динаміки людського розвитку в Україні. Оцінка національної системи розширеного відтворення людського капіталу. Національна методика обрахунку людського розвитку в Україні. Динаміка людського розвитку в Україні. Соціально-економічні чинники впливу на людський розвиток. Роль здоров'я і тривалості життя у формуванні людського розвитку. Освіта, культура та інтелектуальний потенціал як провідні чинники людського розвитку. Взаємозв'язок економічного зростання, зайнятості та людського розвитку.

Тема 3. Державна соціальна політика і політика людського розвитку

Поняття, сутність і об'єкт соціальної політики. Мета і завдання соціальної політики. Умови реалізації соціальної політики. Суб'єкти соціальної політики. Людина як суб'єкт соціальної політики. Принципи реалізації соціальної політики. Принцип єдності об'єктивного і суб'єктивного в реалізації соціальної політики. Принцип взаємозв'язку об'єктивної соціальної саморегуляції і цілеспрямованої діяльності у здійсненні соціальної політики. Комплексність соціальної політики. Принцип пріоритету соціальних інтересів людини, особистості. Принцип єдності організаційних і самоорганізаційних засад у реалізації соціальної політики. Активний характер соціальної політики. Принцип єдності централізованих і децентралізованих засад у реалізації соціальної політики. Основні напрямки і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах. Соціальна політика як чинник розвитку суспільних, соціальних відносин. Соціальна політика, спрямована на формування соціальної безпеки людини і суспільства. Гуманітарна сфера і гуманітарна політика.

Тема 4. Сутність і напрямки соціального захисту

Поняття соціального захисту і соціальної безпеки. Гарантії соціального захисту в Конституції України. Визначення соціального захисту. Соціальний захист і соціальна безпека. Мета соціального захисту. Активна і пасивна спрямованість соціального захисту. Соціальний захист і соціальне забезпечення.

Історія розвитку соціального захисту. Формування сучасних систем соціального захисту і роль МОП у цьому процесі. Трансформація економічної ролі сім'ї. Колективна відповідальність за індивідуальний добробут. Формування систем соціального захисту в різних країнах. Система соціального захисту в Україні.

Сучасні проблеми соціального захисту. Обмеження ресурсів на соціальні цілі. Демографічні, економічні та соціальні проблеми. Здійснення необхідних реформ у сфері соціального захисту. Глобалізація соціального захисту. Концепція сталого розвитку.

Соціальне страхування. Специфічні особливості пенсійного страхування. Соціальні пенсії. Види пенсійних систем. Медичне страхування. Страхування від нещасних випадків на виробництві професійних захворювань. Страхування на випадок безробіття.

Змістовий модуль 2. Функціонування соціальної економіки і активізація людського розвитку

Тема 5. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення

Соціальне нормування. Мінімум засобів існування. Сім'я як об'єкт соціального нормування.

Бідність. Бідність як суспільно-історичне явище. Визначення бідності. Межа та виміри бідності. Статистичні характеристики бідності. Бідність у сучасному світі. Бідність в Україні.

Соціальна допомога. Сутність і завдання соціальної допомоги. Визначення соціальної допомоги. Переваги адресності. Два аспекти адресності. Види помилок в адресуванні. Способи адресування. Додаткові ефекти програм адресної допомоги. Субсидії громадянам та підприємствам. Характеристики соціальної допомоги згідно з Міжнародним бюро праці.

Тема 6. Держава загального добробуту

Класифікація держав загального добробуту. Загальна характеристика. Моделі держави загального добробуту.

Шведська модель соціал-демократичної держави добробуту. Політичні передумови. Фінансування соціальної сфери. Перерозподіл доходів. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я.

Держава загального добробуту в соціально орієнтованій ринковій економіці ФРН. Соціально-ринковий консенсус. Соціальні витрати. Доходи і бідність. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я. Держава загального добробуту у США. Загальні риси. Ідеологія і соціальні витрати. Нерівність доходів і бідність. Соціальна допомога. Расова нерівність і держава добробуту. Сімейна політика. Охорона здоров'я.

Тема 7. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку

Соціальна відповідальність як система. Ретроспектива розвитку соціальної відповідальності. Моделі соціальної відповідальності. Міжнародні ініціативи як чинники формування і розвитку соціальної відповідальності (Глобальний договір ООН). Соціальна відповідальність як об'єктивна стратегія зростання добробуту населення та досягнення збалансованого розвитку.

Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства: шляхи розвитку. Сутність та складові соціальної відповідальності людини, її значення у забезпеченні стійкої соціальної динаміки. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності. Особливості прояву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях.

Реалізація національної ідеї соціальної відповідальності. Напрями діяльності держави щодо заохочення соціально відповідальної поведінки. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.

Тема 8. Напрями активізації людського розвитку України

Заходи щодо активізації розвитку людських ресурсів в Україні. Форми інвестування людського розвитку. Мотивація та стимулювання розвитку людських ресурсів. Роль саморозвитку у формуванні трудового потенціалу. Становлення і розвиток теорії та практики самоменеджменту. Забезпечення сталого розвитку ринку праці України шляхом сприяння саморозвитку населення. Перспективні форми соціально-економічного розвитку України. Моделі економічного розвитку. Спрямування суспільства до моделі стійкого економічного розвитку Концептуальні підходи до розробки парадигми соціально-економічного розвитку України у XXI сторіччі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо -го	у тому числі					усьо -го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
Змістовий модуль 1. Загальні основи руху соціальної економіки і людського розвитку												
Тема 1. Науково-методичні основи соціальної економіки і людського розвитку	20	2	4	-	-	14	20	1	-	-	-	19
Тема 2. Світовий вимір динаміки людського розвитку	15	2	4	-	-	9	15	1	1	-	-	13
Тема 3. Державна соціальна політика і політика людського розвитку	20	2	4	-	-	14	20	1	-	-	-	19
Тема 4. Сутність і напрямки соціального захисту	15	2	4	-	-	9	15	1	1	-	-	13
Разом за модулем 1	70	8	16	-	-	46	70	4	2	-	-	64
Змістовий модуль 2. Функціонування соціальної економіки і активізація людського розвитку												
Тема 5. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення*	20	2	4	-	-	14	20	1	1	-	-	18
Тема 6. Держава загального добробуту	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13
Тема 7. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	15	2	4	-	-	9	15	1	-	-	-	14
Тема 8. Напрями активізації людського розвитку України	15	2	4	-	-	9	15	1	-	-	-	14
Разом за модулем 2	65	8	14	-	-	43	65	4	2	-	-	59
Усього	135	16	30	-	-	89	135	8	4	-	-	123

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні основи руху соціальної економіки і людського розвитку	16	2
2	Тема 1. Науково-методичні основи соціальної економіки і людського розвитку	4	-
3	Тема 2. Світовий вимір динаміки людського розвитку	4	1
4	Тема 3. Державна соціальна політика і політика людського розвитку	4	-
5	Тема 4. Сутність і напрямки соціального захисту	4	1
6	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Функціонування соціальної економіки і активізація людського розвитку	14	2
7	Тема 5. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення	4	1
8	Тема 6. Держава загального добробуту	2	1
9	Тема 7. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	4	-
10	Тема 8. Напрями активізації людського розвитку Україні	4	
Разом		30	4

6. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 1. Загальні основи руху соціальної економіки і людського розвитку	46
2	Тема 1. Науково-методичні основи соціальної економіки і людського розвитку Соціальна економіка і економічна політика. Проблеми розвитку соціальної економіки в Україні. Історичні аспекти усвідомлення проблеми людського розвитку у суспільстві.	14
3	Тема 2. Світовий вимір динаміки людського розвитку Національний вимір динаміки людського розвитку в Україні. Оцінка національної системи розширеного відтворення людського капіталу. Національна методика обрахування людського розвитку в Україні. Динаміка людського розвитку в Україні.	9
4	Тема 3. Державна соціальна політика і політика людського розвитку Мета і завдання соціальної політики. Умови реалізації соціальної політики. Суб'єкти соціальної політики.	14
5	Тема 4. Сутність і напрямки соціального захисту Історія розвитку соціального захисту. Формування сучасних систем соціального захисту і роль МОП у цьому процесі. Трансформація економічної ролі сім'ї. Колективна відповідальність за індивідуальний добробут.	9
6	Змістовий модуль 2. Функціонування соціальної економіки і активізація людського розвитку	43
7	Тема 5. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення Визначення бідності. Межа та виміри бідності. Статистичні характеристики бідності. Бідність у сучасному світі. Бідність в Україні.	14
8	Тема 6. Держава загального добробуту Шведська модель соціал-демократичної держави добробуту. Фінансування соціальної сфери. Перерозподіл доходів. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я.	11
9	Тема 7. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку Моделі соціальної відповідальності. Міжнародні ініціативи як чинники формування і розвитку соціальної відповідальності (Глобальний договір ООН).	9
10	Тема 8. Напрями активізації людського розвитку України Роль саморозвитку у формуванні трудового потенціалу. Становлення і розвиток теорії та практики самоменеджменту.	9
Разом		89

6. Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовий модуль 1. Загальні основи руху соціальної економіки і людського розвитку	64
2	Тема 1. Науково-методичні основи соціальної економіки і людського розвитку Соціальна економіка і економічна політика. Проблеми розвитку соціальної економіки в Україні. Історичні аспекти усвідомлення проблеми людського розвитку у суспільстві. Сучасні загальносвітові проблеми розвитку людства. Формування людського потенціалу людини-працівника. Вплив людського розвитку на суспільство. Людський розвиток і кризові явища в економіці.	19
3	Тема 2. Світовий вимір динаміки людського розвитку Національний вимір динаміки людського розвитку в Україні. Оцінка національної системи розширеного відтворення людського капіталу. Національна методика обрахування людського розвитку в Україні. Динаміка людського розвитку в Україні. Освіта, культура та інтелектуальний потенціал як провідні чинники людського розвитку. Взаємозв'язок економічного зростання, зайнятості та людського розвитку.	13
4	Тема 3. Державна соціальна політика і політика людського розвитку Мета і завдання соціальної політики. Умови реалізації соціальної політики. Суб'єкти соціальної політики. Основні напрямки і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах. Соціальна політика як чинник розвитку суспільних, соціальних відносин. Соціальна політика, спрямована на формування соціальної безпеки людини і суспільства. Гуманітарна сфера і гуманітарна політика.	19
5	Тема 4. Сутність і напрямки соціального захисту Історія розвитку соціального захисту. Формування сучасних систем соціального захисту і роль МОП у цьому процесі. Трансформація економічної ролі сім'ї. Колективна відповідальність за індивідуальний добробут. Соціальне страхування. Специфічні особливості пенсійного страхування. Соціальні пенсії. Види пенсійних систем. Медичне страхування. Страхування від нещасних випадків на виробництві професійних захворювань. Страхування на випадок безробіття.	13
6	Змістовий модуль 2. Функціонування соціальної економіки і активізація людського розвитку	59
7	Тема 5. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення Визначення бідності. Межа та виміри бідності. Статистичні характеристики бідності. Бідність у сучасному світі. Бідність в Україні. Додаткові ефекти програм адресної допомоги. Субсидії громадянам та підприємствам. Характеристики	18

	соціальної допомоги згідно з Міжнародним бюро праці.	
8	Тема 6. Держава загального добробуту Шведська модель соціал-демократичної держави добробуту. Фінансування соціальної сфери. Перерозподіл доходів. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я. Держава загального добробуту в соціально орієнтованійринковій економіці ФРН. Соціально-ринковий консенсус. Соціальні витрати. Доходи і бідність.	13
9	Тема 7. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку Моделі соціальної відповідальності. Міжнародні ініціативи як чинники формування і розвитку соціальної відповідальності (Глобальний договір ООН). Реалізація національної ідеї соціальної відповідальності. Напрями діяльності держави щодо заохочення соціально відповідальної поведінки. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.	14
10	Тема 8. Напрями активізації людського розвитку Україні Роль саморозвитку у формуванні трудового потенціалу. Становлення і розвиток теорії та практики самоменеджменту. Спрямування суспільства до моделі стійкого економічного розвитку Концептуальні підходи до розробки парадигми соціально-економічного розвитку України у XXI сторіччі.	14
Разом		123

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, засвоєння загальних закономірностей, принципів і методів відображення людини в економічній теорії, її цілей та мотивів діяльності, вибору благ та ресурсів.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка і людський розвиток» студенти заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни «Соціальна економіка і людський розвиток» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Соціальна економіка та людський розвиток» для студентів заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені теоретичні і практичні питання, правильно виконані тестові завдання.

9. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчальнопізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;
- семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;
- мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;
- кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;
- презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації;
- дидактичні ігри – метод імітації (наслідування, відображення) ухвалення управлінських рішень в різноманітних ситуаціях згідно правил, які вже розроблено або формуються самими учасниками, реалізується через самостійне вирішення здобувачами вищої освіти поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли є потреба самостійно опанувати новий зміст або шукати нові зв'язки в уже засвоєному матеріалі;
- банки візуального супроводу сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про

організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

10. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичних робіт; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни (для заочної форми навчання), оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікації тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного модуля.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу лектора за поданням викладача, який проводить практичні заняття, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач, що веде практичні заняття.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів

протягом семестру та балів набраних ним на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролю, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на одне тестове завдання). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку “FX”, то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов’язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль.

У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки “F”, то він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни протягом наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань здобувача закладена спеціальна 100- бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобува може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (екзамені) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином.

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70. Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені як предмет дискусії тощо.

2. Модульний контроль.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів (30 тестів за кожним зі змістових модулів). Максимальна оцінка за кожен модульний контроль – 12 балів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем. Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

3. Виконання самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів; виконанні навчальних завдань; опрацюванні лекційного матеріалу; підготовці до виступу на семінарських заняттях; поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем або питань; пошуку (підборі) та огляді літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичному розгляді наукових публікацій; контрольній перевірці здобувачами власних знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до модульного контролю; систематизації вивченого матеріалу з метою підготовки до підсумкового контролю (екзамену).

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з курсу «Соціальна економіка та людський розвиток» забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни. Під час проходження підсумковому контролі (екзамені) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на одне тестове завдання). Кожне з питань та тестові завдання оцінюються за шкалою від 0 до 10 балів.

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Соціальна економіка та людський розвиток» (денна форма навчання)

Поточний (модульний контроль)										Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
28 балів				42 балів							
T 1	T 2	T 3	Модульний контроль 10	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль 12	30	100
6	6	6		6	6	6	6	6			

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Соціальна економіка та людський розвиток»
(заочна форма навчання)

Поточний (модульний контроль)								Контрольна робота	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
28 балів			42 балів							
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	30	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

13. Рекомендована література

Базова

1. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію людського розвитку" / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225/2021#n11>
2. Атаманюк Р.Ф., Атаманюк Е.А. Соціальна економіка: навчальний посібник. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 203с.
3. Соціальна економіка : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» / уклад. Л. С. Ларка. – [електронне видання]. – Харків : НТУ «ХПІ», 2017. – 56 с.
4. Г. В. Герасименко Людський розвиток // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=59918
5. Коваленко О.М., Мазник Л.В. Соціальна економіка: Конспект лекцій для студентів напряму 6.030505 «Управління персоналом та економіка праці» галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» денної форми навчання. – К.:НУХТ, 2013. – 170 с.
6. Соціальна економіка : навч. посіб. / Кол. авт. О.О. Беляєв, М.І. Диба, В.І. Кириленко та ін. К. : КНЕУ, 2005. 196 с.
7. Круш П.В. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 320 с.
8. Приятельчук О.А. Формування концепції соціальної людини в сучасних економічних моделях/Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 30 (69). №4, 2019.С.100-106
9. Почепцов Г.М. Від людини розумної до людини розслабленої. Як на наших очах відбувається трансформація людства. URL: https://dt.ua/socium/vid-lyudini-rozumnoyi-do-lyudini-rozslablenoyi-313087_.html
10. Приятельчук О.А. Скандинавський регіон світового господарства. Феномен соціалізації економіки : монографія. Київ : ВАДЕКС, 2019. 416 с.
11. Прудникова О.В. Інформаційна культура і формування «людини інформаційної». Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія : Політологія. 2016. № 2. С. 154–165.
12. Ткачук І. Людина в основі наукових досліджень вчених-економістів/ Ефективна економіка № 12, 2017.

Допоміжна

13. Волкова М.В., Шевченко В.С. Роль соціального підприємництва у забезпеченні сталого розвитку України. Соціальна економіка. 2016. Том 51. №1. с. 25-29.

14. Косенкова Т.В. Домінанти соціально-економічного розвитку регіонів України. Соціальна економіка. 2018. Випуск 5. с. 26-36.
15. Сокур М.Б. Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку України в умовах глобальних викликів. Соціальна економіка. 2020. Випуск 60. с. 38-46.
16. Корнієнко О.В. Проблеми бюджетного фінансування соціальної сфери та шляхи вирішення. Економічний простір: зб. наук. праць. 2011. Вип. 46. С.172-179.
17. Кочемировська О.А. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні. К., НІСД, 2012. 54 с.
18. Лантінова Г. С. Економічні моделі людини у проблемному полі сучасної філософії економічної освіти / Г. С. Лантінова // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. - 2014. - Вип. 42. - С. 240-247.
19. Балакірєва О.М. Економічна культура населення: соціологічний вимір/Роль економічної науки у суспільному розвитку: До 100-річчя НАН України : матеріали круглого столу (Київ, 22 листопада 2018 р.).– Електрон. дані. – К., 2018. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/scc/9.pdf>
20. Резнік О. Динаміка патерналістських настанов в Україні: від ціннісного підґрунтя до раціоналізації соціоекономічного статусу. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. Вип. 3(17). 2016. С. 331–339.
21. Балакірєва О.М., Дмитрук Д.А. Динаміка суспільно-політичних настроїв: грудень 2017 року. Український соціум. 2017. № 4(63) С. 145–167;
22. Балакірєва О.М., Дмитрук Д.А. Динаміка соціально-економічних оцінок і очікувань населення України наприкінці 2017 р. Український соціум. 2018. № 1(64) С. 95–111.
23. Ручка А., Наумова М. Динаміка ціннісних пріоритетів громадян України за період 1991– 2016 рр. Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. Вип. 3(17). 2016. С. 57–67.
24. Возьний К. Економічна поведінка людини та її ментальні мотиви / Актуальні проблеми економіки. №5(95), 2009.
25. Яковенко Р. «Людина економічна» та її еволюція/ Наук.праці Кіровоградського нац. техн. університету. Економічні науки, 2015, вип. 27.
26. Предко О.І. Вчення про «економічну людину»: зміна парадигм / Економіка та держава. № 6. 2015. С. 50-60.
27. Бондаренко О. Сучасна «економічна людина» та цінності розвитку економічної культури: людиновимірність економічного розвитку/http://eir.zp.edu.ua/bitstream/123456789/2963/1/Bondarenko_The%20modern_economic.pdf
28. Костюк В. С. Проблема нерівності в доступі до якісного медичного обслуговування та шляхи її вирішення/Збірник наукових праць УНУС. №97. Частина 2. С.177-188
29. Костюк В. С., Безпаленко О. В., Костюк А. Я. Економічна функція сімейних домогосподарств в новій економіці / Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2021. - №4.

30. Костюк В.С., Котвицька Н.М., Фицик Л.А. Новітній досвід вимірювання якості життя для планування розвитку *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2018. № 93. Ч. 2. С.178-188.
31. Бурляй А.П., Костюк В.С., Смолій Л.В., Осіпова А.А. Сучасні теорії економічного розвитку: соціальні аспекти *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2021. № 98. Ч. 2. С.211-221.
32. Соціальна і гуманітарна політика Підручник. Під ред. В.П. Трощинського. Київ. НАДУ. 2016. - 792с.
33. Сталий людський розвиток: забезпечення справедливості: Національна доповідь / кер. авт. колективу Е.М. Лібанова / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2012. – 412 с.
34. Махсма М. Б. Людський розвиток сільського населення України: регіональний розріз. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 100–108.
35. Сокур М.Б. Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку України в умовах глобальних викликів. *Соціальна економіка*. 2020. Випуск 60. с. 38-46
36. Мальований М.І. Фінансові аспекти функціонування системи соціального захисту населення в Україні: Монографія / М.І. Мальований – Умань: СПД Сочінський, 2016. – 496 с.

Інформаційні ресурси

Наукові ресурси:

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал
2. Віртуальна електронна бібліотека – ВВМ. URL: <http://www.velib.com/>
3. Електронні каталоги бібліотек України. URL: <http://e-catalog.name/>
4. Електронна бібліотека Lib.com.ua. URL: <http://www.lib.com.ua/>
5. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Українська бібліотека – «Джерело». URL: <http://ukrlib.com/>
7. Google Scholar — пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

Ресурси органів державної влади:

1. Президент України: офіційне Інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua>.
2. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Національний Банк України: офіційний сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Міністерство економіки: офіційний веб-сайт. URL: <http://me.kmu.gov.ua>.
6. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
7. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Інтернет-ресурси:

1. Financial Times <http://ft.com>
2. Business Week www.businessweek.com
3. The Economist www.economist.com
4. Європейський союз www.europe.eu.int
5. Міжнародний валютний фонд www.imf.org
6. Світовий банк www.worldbank.org <http://www.worldbank.org/>
7. Организация объединенных наций <https://www.un.org/ru/>

15. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 навчальний рік.

Викладання навчальної дисципліни «Соціальна економіка і людський розвиток» розпочато в 2021-2022 н.р. у зв'язку з затвердженням нової освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка».